

Het schip van Theseus

Variant 1

Je hebt een oorspronkelijk schip (het schip van de held Theseus). Om de zoveel tijd wordt er een onderdeel vervangen, totdat op een gegeven moment alle oorspronkelijke onderdelen zijn vervangen. Is dit nog hetzelfde schip? Waarom wel of niet?

Variant 2

Je hebt alle oorspronkelijke onderdelen bewaard, en je gaat ze weer samenstellen tot een schip. Dan heb je dus twee schepen: het gerepareerde schip, en het gereconstrueerde schip dat bestaat uit oorspronkelijke onderdelen. Welke van deze schepen is het 'echte' schip van Theseus?

Achterliggend idee dat de leerlingen zelf kunnen destilleren: Wat bepaalt de identiteit van een object of persoon? Waarom zeg je dat jij hetzelfde bent als toen je een baby was, terwijl al je lichaamsonderdelen zijn veranderd?

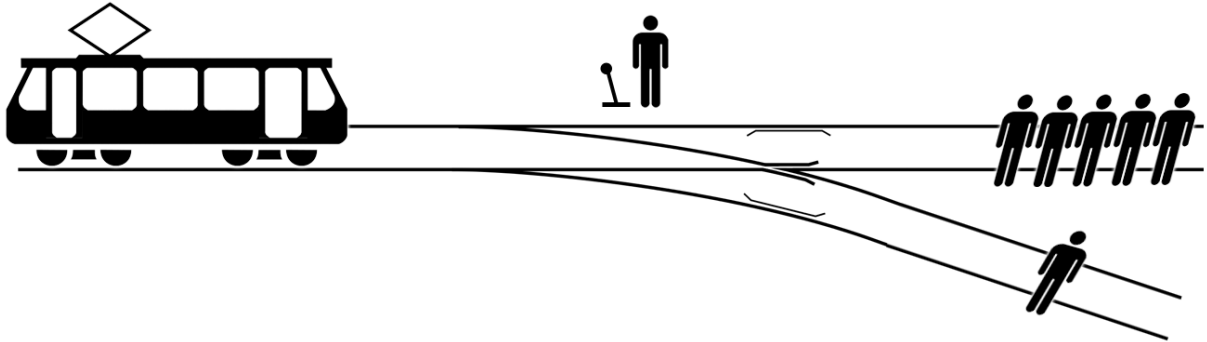

Bron afbeelding 1: door OpenClipart-Vectors, Pixabay License (bron: pixabay.com)

Het trolley-probleem

Variant 1

Vijf mensen werken in een tunnel aan een spoor en ze weten niet dat er een trein aankomt. Je ziet de situatie en je kunt de vijf mensen redden door de wissel om te zetten. Als je dat doet, buigt de trein op tijd af naar een ander spoor. Op dat spoor ligt alleen één persoon vastgebonden op de rails. Wat doe je? Grijp je in of niet?

Bron afbeelding 2: CC BY-SA 4.0 McGeddon (bron: commons.wikimedia.org)

Variant 2

Weer werken vijf mensen aan een spoor en komt er een trein aan. Jij staat op een brug en kunt de vijf mensen redden door een grote, zware man die naast je staat van de brug af te duwen (zelf ben je niet zwaar genoeg), zodat hij voor de trein komt, en de trein daarmee tot stilstand komt. Wat doe je? Grijp je in of niet?

Achterliggend idee dat de leerlingen zelf kunnen destilleren: Heiligt het doel de middelen? Mag je alles doen om een beter resultaat te bereiken? Of zijn er dingen die je uit principe nooit mag doen? Mag je dus iemand vermoorden om daarmee anderen te redden? En wat is het verschil tussen deze twee beschreven situaties? Waarom zou het in het ene geval wel mogen, en in het andere niet?

Turing-test

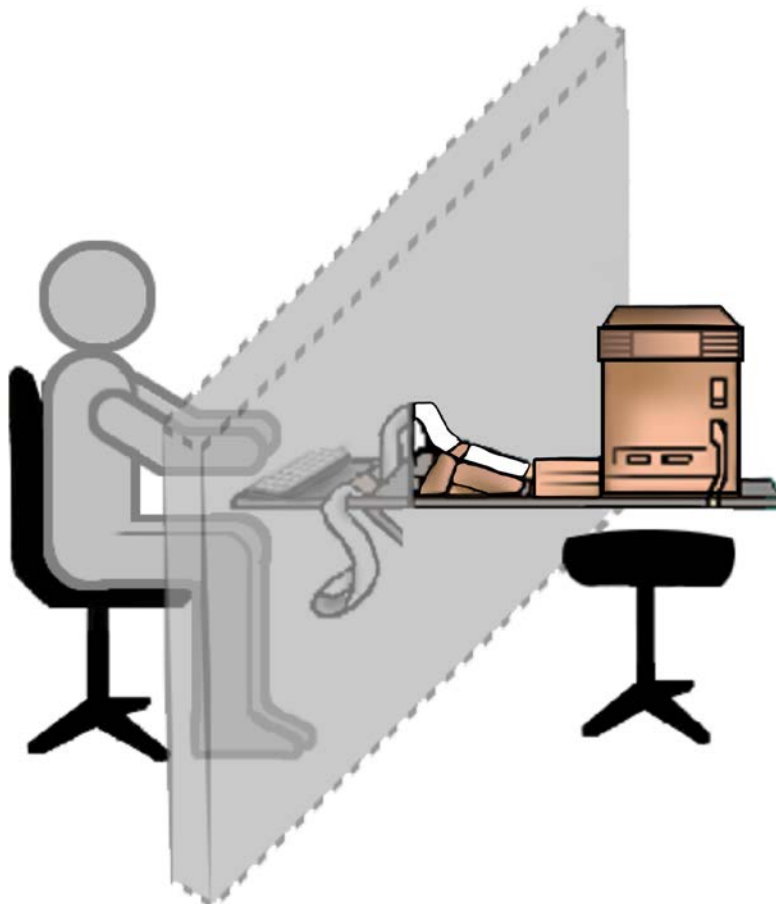
Variant 1

Je zit in een afgesloten kamer en je kan met degene in de kamer naast je communiceren via een chatprogramma. Je weet alleen niet of degene in de kamer naast je een ander mens is, of een robot die heel erg slim is. Welke vragen zou je via de chat kunnen stellen om erachter te komen of het een ander mens is, of een robot?

Variant 2

Nu is er tussen de twee kamers een glazen wand, waardoor je de ander direct kan zien en horen. Je weet echter nog steeds niet of het een ander mens of een robot is, die als twee druppels water op een mens lijkt. Wat zou je nu kunnen zeggen, doen of voorstellen, om uit te vinden of het een ander mens is, of een robot?

Achterliggend idee dat de leerlingen zelf kunnen destilleren: Wat maakt een mens een mens, en niet een robot? Zijn er menselijke eigenschappen die een hele slimme robot nooit zal kunnen nadoen? Hoe weet je eigenlijk of alle mensen om je heen niet allemaal robots zijn?

Bron afbeelding 3: CC BY 3.0 Mushii (bron: commons.wikimedia.org)